

Segédlet a tételek kidolgozásához.

Történelmi fogalmak, évszámok, nevek

I. Egyiptomi birodalom

fogalmak: "Nílus ajándéka" (NÍLUS A TÉRKÉPEN), birodalom, törvény, öntözéses földművelés, iszap, Alsó-Egyiptom, felső Egyiptom (TÉRKÉPEN MEGMUTATNI), fáraó, piramis, írnok, múmia, mumifikálás, politeizmus, harci szekér, csillagászat, naptár, gízai piramisok, orvostudomány, Hettiták

évszámok:

nevek: II. Ramszesz, Ménész, Tutanhamon, Kheopsz, Amon, Ré, Anúbisz, Ozirisz

II. Trójai háború

fogalmak: akhájok, városállam, monda, eposz, Iliász, Odüsszeia, Mükéné, mükénéi kor, arisztokrácia, bronzkor, Trója, Égei-tenger (TÉRKÉPEN MEGMUTATNI), dórok, vaskor, faló,

évszámok: i.e. 1200 körül, i.e. 1000 körül

nevek: Homérosz, Heinrich Schliemann, Parisz, Oidíusz, Akhilleusz, Hektor

III. A görög vallás és az olimpiák

fogalmak: Zeusz, Olümposz, Posszeidón, Hádész, Pallasz Athéné, Héra, Aphrodité, városállam, Olympia, diszkoszvetés, gerelyhajítás, birkózás, futás, távolugrás, kocsiverseny,

évszámok: i.e. 776,

nevek: Herkules,

IV. Görög-perzsa háborúk

fogalmak: Perzsa Birodalom, Kis-Ázsia, Marathón, Thermopülei, Szalamisz, Délosz, Attika, Athén (TÉRKÉPEN MEGMUTATNI), hoplita, phalanx, marathoni futás, peloponnészoszi szövetség, déloszi szövetség, tengeri csata, Spárta, háromevezősoros hajó,

évszámok: i.e. 492, i.e. 490, i.e. 480, i.e. 479,

nevek: Dareiosz, Miltiadész, Xerxész, Themisztoklész, Leonidász,

V. Róma alapítása

fogalmak: Róma, Szicília, Syracusae, latinok, szabinok, etruszok, anyafarkas, Tiberis, Itália, Földközi-tenger, patrícius, plebejus, királyság, köztársaság, konzul, pástorok

évszámok: i.e. 753

nevek: Romulus, Remus, Jupiter, Juno, Minerve, Vénusz, Mars, Mucius Scaevola

VI. Az államalapítás

fogalmak: az Árpádok, nyugati kereszténység, keleti kereszténység, öröklési jog, és változatai, törvényes koronázás feltételei, erdélyi gyula, püspök, érsek, egyházmegye, tized, kilenced, vármegye, földvár, várispán, várbirtok, Intelmek, István törvényei egyházmegye, Esztergom, Székesfehérvár

évszámok: 972-997, 997-1038, 1000. dec. 25., 1001.jan. 1., 1031,

nevek: Géza, Vajk, István, Koppány, II. Szilveszter, Imre herceg, Szt. Gellért, Orseolo (I.) Péter, Sarolt, Gizella, Vazul

VII. A tatárjárás, második honalapítás

fogalmak: domonkos szerzetesek, tatár kán, nomád népek, kunok, nádor, országbíró, Muhi, Trau, Sajó, Margitsziget (TÉRKÉPEN MEGMUTATNI) szabad királyi városok, 1267-es törvények, nemesi vármegye

évszámok: 1235-1270, 1241. április 11-12., 1242, 1267

nevek: Julianus barát, IV. Béla, Dzsingisz kán, Batu kán, Szent Margit,

VIII. Az Anjouk

fogalmak: Anjouk, interregnum, perszonálunió, bárók, kiskirályok, Buda, Visegrád, Nápoly, Dalmácia (TÉRKÉPEN MEGMUTATNI), bandérium, bandériális hadsereg, aranyforint, királyi monopólium, harmincad vám, kapuadó, regálé, visegrádi királytalálkozó, árumegállító jog, Havasalföld, Moldva, jogilag egységes nemesség, 1351-es törvények, ősiség, kilenced törvénye, úriszék, pallosjog, első magyarországi egyetem

évszámok: 1308-1342, 1301, 1335, 1342-1382, 1370, 1351-es törvények

nevek: I. Károly, II. Vencel, Ottó bajor herceg, Csák Máté, Kán László, III. Kázmér, Erzsébet, Kálti Márk

IX. Hunyadiak

fogalmak: Hunyadi család, itáliai harcmodor, huszita harcmodor, bandériumok, hosszú hadjárat, kormányzó, Hunyadi kormányzósága, Rigómező, Várna, Vajdahunyard, Nándorfehérvár (TÉRKÉPEN MEGMUTATNI), keresztes hadjárat, déli harangszó, pestisjárvány, huszitizmus, zsoldossereg, fekete sereg, füstadó, rendkívüli hadiadó, királyi jogon szerzett jövedelmek (vámok, bányabér), zsellérek, reneszánsz, corvinák, német-római császári cím, Jajca, Kenyérmező, Visegrád, Buda, Bécs (TÉRKÉPEN MEGMUTATNI)

évszámok: 1444, 1446-1452, 1448, 1456, 1458-1490, 1479, 1485

nevek: Hunyadi János, Zsigmond, Habsburg Albert, Ulászló, V. László, III. Frigyes, Kapisztrán János, Dugovics Titusz, Hunyadi László, Hunyadi Mátyás, Kinizsi Pál, Podjebrád György, Janus Pannonius, Beatrix, Antonio Bonfini, Corvin János

X. Reformáció és katolikus megújulás

fogalmak: reformáció, ellenreformáció, katolikus vallás, bűnbánó cédulák, búcsúcédulák, reformáció napja, Wittenberg, Augsburg, Svájc, Genf, lutheránusok, evangélikus egyház, vallásháborúk, protestál, protestantizmus, augsburgi vallásbéke, eleve elrendelés, református egyház, presbiterek, jezsuita rend, 30 éves háború, Szt. Bertalan éj

nevek: Luther, Bölcs Frigyes, Kálvin János, Loyolai St. Ignác

évszámok: 1517, 1517. okt. 31., 1555,

XI. A nagy földrajzi felfedezések és azok hatása

fogalmak: kelet felé vezető tengeri út, karavella, világkép átalakulása, humanizmus, reneszánsz, Portugália, Spanyolország (TÉRKÉPEN MEGMUTATNI), világkereskedelem, világ felosztása, tordesillas-i szerződés, gyarmatok, nagybirtokok, rabszolgák, céhek, manufaktúra, bémunkás, bank, újkor

nevek: Kolombusz Kristóf, Amerigo Vespucci, Magellán, Vasco de Gama

évszámok: 1498, 1492, 1494

XII. A három részre szakadt Magyarország

fogalmak: mohácsi csatavesztés, Magyarország három részre szakadása: királyi Magyarország, hódoltság, Erdélyi Fejedelemség, Pozsony, Buda, Gyulafehérvár (TÉRKÉPEN MEGMUTATNI), hivatalok: udvari tanács, udvari kancellária, magyar kamara, helytartóság, nádor, országgyűlés, vármegyék, főispán, alispán, szolgabírák, megyegyűlés, mezőváros, szabad királyi városok, Erdélyi fejedelemség: vazallus állam, fejedelem, szultán, szolgálati birtok, gyaur, haradzs, vér-és gyermekadó, baksis, janicsár, kettős adózás, hajdúk.

évszámok: 1526. aug. 29., 1532, 1541, 1570

nevek: Szulejmán, II. Lajos, Szapolyai János, Habsburg Ferdinánd, Fráter György, János Zsigmond, Izabella

XIII. Végvári harcok Magyarországon:

fogalmak: végvár, végvárrendszer, palánkvár, hatósugar elmélet, horvát bán, drinápolyi béke, Kőszeg, Eger, Temesvár, Drégely, Szolnok, Szigetvár, Bécs (TÉRKÉPEN MEGMUTATNI)

évszámok: 1532, 1551, 1552, 1566, 1568

nevek: Jurisics Miklós, Losonczy István, Szondi György, Nyáry Lőrinc, Szulejmán, Dobó István, Tinódi Lantos Sebestyén, I. Miksa, Zrínyi Miklós, II. Szelim

XIV. A Rákóczi szabadságharc

fogalmak: kurucok, labancok, Munkács vára, Hegyalja, (TÉRKÉP!), jogeljátszás elmélete, szállítás, beszállásolás, birtokelkobzások, rendi ellenállás, "Cum deo pro patria et libertate", brezáni kiáltvány, könnyűlovasság, kuruc harcmódor, szécsényi országgyűlés, ónódi országgyűlés, "Eb ura fakó, Ugocsa non coronat", szatmári béke, Szécsény, Ónod, Szatmár (TÉRKÉPEN MEGMUTATNI)

évszámok: 1685, 1687, 1690, 1703-1711, 1705, 1707, 1711, 1735

személyek: Thököly Imre, Zrínyi Ilona, II. Rákóczi Ferenc, Esze Tamás, Vak Bottyán, Károlyi Sándor, XIV. Lajos, I. Lipót, III. Ká